

ΜΗΧΑΝΕΣΑΙ

5

Καὶ ὅστερ' ἀπὸ τόσα γλυκὰ, πιοτά, καπόνια,
καὶ ὅστερ' ἀπὸ τόσο χορὸν καὶ ἀρμονία,
—ώ! τὶ χαρὰ καὶ τρέλλα!—μᾶς ἥλθαν καὶ τὰ χιόνια,
καὶ ζέρτε, τὸ χρόνι σημαίνει εὐτυχία.
Εἰρήνη, τόση
Χαρῆτε, τοῦ χρόνου γά την, καὶ χρόνια πιὸ πολλά...
χρόνια πιὸ πολλά...
χρόνια πιὸ πολλά...

Souris.

Η ΑΠΟΡΙΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ

Ο αὐτὸς ἔντιμος καὶ σεβαστὸς φύλος, οὕτινος τὸ
Μὴ Χάνεσσεις ἐφίλοζένησε μέσαν ἀπορίαν, ἐπανερχό-
μενος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος διαβιβάζει ἡμῖν τὰ ἔξης.
«Ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀντιπολίτευσεως
νὰ μάθωμεν ποίαν οὔτος καὶ οἱ ὁμοφρονοῦντες αὐτῷ θὰ
ἡκολούθουν ὅδὸν, ἂν εὐθὺς μετὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ
προσωρινοῦ προεδρείου τῆς Βουλῆς ἥθελον βεβαιωθῆ ὅτι
δὲν ἔχουσι τὴν πλειονψηφίαν, καὶ πλειονψηφίαν μάλιστα
κατὰ τὰ ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ἀπευθυνθείσῃ απορίᾳ ἐκτι-
θέντα, ἢτοι μεταξὺ τῶν ἐκ τῶν παλαιῶν ἐπαρχιῶν ἐ-
κλεχθέντων βουλευτῶν καὶ ἐκν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει
ἥθελον μείνει ἐν τῇ Βουλῇ συγεργαζόμενοι καὶ ἐπικυ-
ροῦντες τὰς τοῦ ὑπουργείου Κουμουνδούρου πράξεις, ἃς
π' ἀρχῆς ἐπολέμησαν, ἢ ἥθελον ἀποσυρθῆ ἀφίνοντες
ἢν εὐθύνην, εἰς οὓς αὕτη ἀνήκει.

Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς ἀπορίας μας ἐκείνης οὐδεμιᾶς ἐτύ-
μεν ἀπαντήσεως, ἐννοήσαμεν δῆμως ἐκ τῆς "Ωρας", ὅτι
καὶ ιδέαι ἐξ ὧν ἐμφορεῖται ἡ ἀντιπολίτευσις κλίνουσι νὰ
δεχθῶσιν ἐν τῇ Βουλῇ τοὺς ἐκ Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου

προερχομένους βουλευτὰς ἔνεκκα τοῦ ἐκτάκτου δῆθεν τῶν
περιστάσεων καὶ διότι κατὰ νέον πολιτικὸν δύγμα δὲν
θέλει νὰ τιμωρήσῃ τοὺς οἵους διὰ τὰ σφάλματα τῶν
πατέρων. Τοῦτο δὲ σκέπτεται νὰ πράξῃ ἀφοῦ δοθῆ ἵσχυς
νόμου εἰς τὰ σχετικὰ διατάχματα, τὰ ἐκδοθέντα ἐν τῇ
ἀπουσίᾳ τῆς διαλυθείσης Βουλῆς.

Βεβαίως ἡ ἀντιπολίτευσις θὰ φρονῇ ὅτι ἴνα νομιμο-
ποιηθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ θέσις τῶν διὰ παρανομῶν
ἐκλεχθέντων ἐκείνων βουλευτῶν πρέπει νὰ δεθῇ ἵσχυς
νόμου 1) εἰς τὸ περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως διάταγμα
2) εἰς τὸ περὶ δικαστικῆς διαιρέσεως τοιοῦτον 3) πρέπει
νὰ ἀναθεωρηθῇ καὶ μεταρρυθμισθῇ ὁ περὶ ἐκλογῆς βου-
λευτῶν νόμος καὶ 4) νὰ δοθῇ ἄπαντι τούτοις ὀπισθενεργὸς
δύναμις.

Ἐάν λοιπὸν τοιαῦτα σκέπτηται ἡ ἀντιπολίτευσις καὶ
ἄν διὰ συζητήσεως ταῦτα γίνωσι δεκτὰ δὲν θὰ συνεπι-
φέρουσι τάχα καὶ τὴν ἐπικυρώσιν τῶν ἀπ' ἀρχῆς ὡς πα-
ρανόμων καὶ ἐκθέσμων ὑπὸ τῆς ἀντιπολίτευσεως καὶ τοῦ
ἀρχηγοῦ αὐτῆς θεωρηθείσων καὶ πολεμηθείσων πρᾶξεων
τοῦ νῦν ὑπουργείου;

Οι συλλαβόντες ὑπωδήποτε μίκη τοικύτην ίδεαν ἀ-
ναντιρρήτως θὰ ἐσκέφθησαν καὶ παρεδέχθησαν ὅτι πάντα
τὰ περὶ ὧν εἴρηται νομοθετήματα δύνανται τούλαχι-
στον νὰ εἰσαχθῶσι καὶ συζητηθῶσι μόνον μετὰ τὰς ἔξε-
λεγχεις καὶ τὰν νόμιμον τῆς Βουλῆς καταρτισμὸν καὶ
τοῦ οὐδόλως δύνανται ἐν τοῖς πρὸς ἐξέλεγχον τῶν ἐκλο-
γῶν σχηματισθησομένοις τυμάκαις νὰ συμπεριληφθῶσι
καὶ οἱ ἐκ Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου προερχόμενοι βουλευ-
ταί, οἵτινες ἀπτὸς τῶν προρρηθέντων φέρουσιν ἐν τῇ ἐκ-
λογῇ αὐτῶν καὶ τὸ ἀμάρτημα, ὅτι ἐψηφοφορήθησαν ὑπὸ¹
Οὐθωμανῶν, μὴ δόντων τὸν ὄρκον τοῦ πολίτου καὶ ἐπο-
μένως μὴ ἀποκτηθείσαντων ἔτι τὴν Ἑλληνικὴν ιθαγένειαν,
ἔξ ὧν μάλιστα ἀνεδείχθησαν καὶ δύο βουλευταί. "Αραγε
καὶ τὸ ζητημα τοῦτο θέλει ἀποφασισθῆ νομοθετικῶς, ἐ-

ἀνάγκης μένουν στάσιμα ἢ καὶ ὀπισθοδρομοῦσι, ὡς π. χ.
οἱ σπόργοι, τὰ ὀστρακοειδῆ κ.τ.λ. Ἐνῷ οἱ εἰς τὰς ἐναν-
τίας συνθήκας εὑρισκόμενοι ὄργανισμοι τελειοποιοῦνται
σὺν τῷ χρόνῳ. "Οτι δὲ τὸ Μέσον ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς μορφῆς
τῶν φυσικῶν φυσιολογικῶν καὶ χημικῶν ἰδιοτήτων τῶν
ἀπλῶν καὶ μικροσκοπικῶν ὄργανισμῶν, τοῦτο ἐναργῶς
ἀπέδειξαν καὶ τὰ τελευταῖα πειράματα τοῦ Pasteur.

'Ἐκ πάντων τούτων ἐξάγεται ὁ μέγας βιολογικὸς νό-
μος, δ τῆς ἐπιδρσεως δηλαδὴ τῆς Φύσεως ἐπὶ τοῦ ἀν-
θρώπου καὶ τούτου ἐπ' ἐκείνης καθ' ὃν «ἡ πρόδοσ τοῦ
ἀνθρώπου εἶνε εἰς εὐθεῖαν ἀναλογίαν μὲ τὸ πλήθος τῶν
τεριστάσεων τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου τῶν ἐπιδρωσῶν ἐπ'
λύτου.»

"Ἐχοντες ὑπὸ ὅψιν τὸν μέγαν τοῦτον νόμον, δυνάμεθα
κάλλιον νὰ ἐννοήσωμεν τὴν πρόδοσ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὸ
στάσιμον τῆς γυναικικός· ἐξὸν δὲ θελήσωμεν νὰ τὸν ἐφαρ-
μόσωμεν καὶ εἰς τὰ ἐθνη, θὰ ἐννοήσωμεν τὴν πρόδοσ τι-
νων καὶ τὸ στάσιμον τῶν ἄλλων.

'Ἐπειδὴ δ ἀγνὸς ἔνεκκα τῆς κτηθείσης ῥώμης καὶ τοῦ
ὑπερηφάνου ήθους του ἀνελάμβανε τὴν ὑπεράσπισιν τῆς
κοινότητος, εἰς ἣν ἀγῆκε, καὶ ἐγύμναζε βαθμηδὸν τὴν
διάνοιαν του φροντίζων περὶ τῶν καταλλήλων μέσων
τῆς ἐξασφαλίσεως αὐτῆς καὶ τοῦ ἀτόμου του, ἐνῷ ἀγ-
νιζόμενος τὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα εὑρίσκετο εἰς ἐπαφήν

μετὰ πλειόνων σημείων τῆς Φύσεως, ἢτο φυσικὸν νὰ λά-
βῃ τὴν ὅδὸν τῆς προόδου.

Τούλαχιστὸν ἡ γυνὴ μὴ λαμβάνουσα ἐνεργὸν μέρος εἰς
τὴν διεύθυνσιν καὶ τὰ συμφέροντα τῆς κοινότητος ὡς ἐκ
τῆς σωματικῆς καὶ φυσιολογικῆς τῆς καταστάσεως, ὡς
παραπτηρεῖται καὶ νῦν εἰς τε τὰ βάρβαρα ἔθνη καὶ τὰ
πεπολιτισμένα τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ στρεφομένη εἰς κύ-
κλον ἐνεργείας λίαν μικρὸν διαγραφέντα ὑπὸ αὐτῆς τῆς
Φύσεως, μοιραίως ἐπρεπε νὰ καθυστερήσῃ εἰς τὴν ἀν-
τυξίν, εἰς ἣν βαθμηδὸν ἀφίκετο δ ἀνὴρ μετὰ τοσαύτης
ταχύτητος.

Ἐξετάσαντες μέχρι τοῦδε τοὺς βιολογικοὺς καὶ φυσιο-
λογικοὺς λόγους, δι' οὓς ἐπῆλθεν ἡ διαφορὰ τοῦ ήθους
καὶ τῆς διανοίας μεταξὺ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς,
καὶ ἐπομένως ἡ διάφορος θέσις αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ τού-
τῳ ἀνευ παρεμβάσεως οὐδεμιᾶς εὐχῆς ἢ κατάρας θεοῦ
τινος, ὡς διατείνεται πᾶς Δακμαλάς, δι' ίδωμεν ἐν ὅλι-
γοις ποία ἡτο η θέσις καὶ η τύχη τῆς γυναικὸς παρὰ
τῷ ἀνδρὶ, ἐνόσῳ οὗτος βαθμηδὸν ἐβαδίζε πρὸς τὸν πολι-
τισμὸν, καὶ διατί σὺν τῷ πολιτισμῷ ἡ ἐλευθερία τῆς γυ-
ναικὸς περιωρίζετο καὶ ἡ διανοητικὴ αὐτῆς καταστάσεις
ἐγίνετο πολὺ ὑποδεεστέρα τῆς τοῦ ἀνδρὸς, ἢ μᾶλλον ἡ
διαφορὰ ἐγίνετο καταφανεστέρα.

("Ἐπειδὲ συνέχει 8

πικνορυμένου του διατάγματος, δι' οῦ ἔχορηγήθη εἰς τούτους τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι καὶ μεταβαλλομένου οὕτω τοῦ περὶ πολιτογραφήσεως καὶ θεμενίκες νόμου;

'Αλλὰ πρὸς τί ταῦτα πάντα; "Η μὴ διὰ νὰ καταρτίσῃ η̄ μίχη ἡ̄ ἑταίρα τῶν μεριδῶν πλειονόψιοίν πρέπει νὰ κατασταφῶσι, νὰ διαστραφῶσι, νὰ στρεβλωθῶσιν οἱ ὑπάρχοντες νόμοι; 'Ημεῖς οὐδαμῶς βλέπομεν τὸ ἐκταχτὸν τῶν περιστάσεων, ὅπερ ἡ ἀντιπολίτευσις βλέπει. 'Αλλ' ἐάν τις παραδέχηται τούναντίον δὲν θὰ ἦτο μᾶλλον δεδικαιολογημένον ἀφοῦ τὰ πάντα ἐκρύθμως ἐνεργοῦνται, οἱ νόμοι καθ' ἕκαστην ἀσυστόλως καταπατοῦνται, Σύνταγμα κατ' ὄνομα μόνον ὑπάρχει, γὰρ συγκληθῆ ἐθνοσυνέλευσις πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ θεμελιώδους νόμου ἐκ συναρπαγῆς τότε ψηφισθέντος, καὶ διόρθωσιν τῶν πλείστων ἐκ τῶν νόμων μας; "Η ἐάν τοῦτο δὲν εἴνε δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ, διὰ τὸν ἀδέσποτον φόρον, ἐξ οὐ τινες κατέχονται παραλόγως, δὲν θὰ ἦτο τούλαχιστον δικαιον καὶ νόμιμον νὰ κηρυχθῶσιν, ὡς πράγματι εἴνε, ἀκυροί αἱ ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Ἡπείρῳ λαθοῦσαι χώραν ἐκλογαὶ καὶ διακοπτομένων τῶν συνεδριάσεων τῆς βουλῆς νὰ διαταχθῶσι νέαι ἐκλογαὶ βουλευτῶν εἰς τὰς προσκρητείσας τὴν Ἑλλαδὶ ἐπαρχίας;

Τὸ ζήτημα οὐδὲ μικρὸν εἴνε, οὐδὲ ἀνάξιον προσοχῆς. Μὴ σπεύδωμεν διότι πρόκειται περὶ τηρήσεως νόμων. Μὴ λησμονήτε τί ἔπραττον οἱ Ρωμαῖοι καὶ οἱ Ἐλληνες προκειμένου περὶ αὐτῶν. Μὴ λησμονήτε ὅτι οἱ μὲν ἔθυσίαζον τὰ τέκνα αὐτῶν ὡς ἀπειθήσαντα τοῖς νόμοις ὡς ὁ Βροῦτος, οἱ δὲ ἔκαυτοις ἐπέβαλλον τιμωρίαν τὴν αὐτοκτονίαν ὡς ὁ Χαρώνδας, καὶ ἀλλοι πάλιν ἔκαυτοις εἰς ἔχορίαν ἐπέβαλλον ἐνεκα τῆς διατηρήσεως τῶν νόμων ὡς ὁ Λυκοῦργος καὶ ὁ Σόλων.

Τὰ πάντα ἐπιτρέπονται ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἀρκεῖ μόνον νὰ γίνωνται ἐν καταλλήλῳ τόπῳ ἢ χρόνῳ ἢ μορφῇ, καὶ τὰ πάντα ἀπαγορεύονται ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι οὐδέν ἡθικόν, κακὸν ἢ κακὸν ἀπολύτως ὑπάρχει.

'Εάν ὁ γενικὸς χαρακτὴρ τῶν ἑορτῶν τοῦ νέου ἔτους καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην ὅμοιαζῃ, οὐχ ἡττον ἔκαστον τῶν ἐθνῶν δίδει εἰς αὐτὰς ἴδιαιτέρων τινα ὄψιν, ἴδιαν φυσιοθεμάτων, δι' οὓς δύναται τις νὰ μαντεύσῃ τὸν ὅλον χαρακτῆρα τοῦ ἔθνους, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Δύσιν καὶ μάλιστα κατὰ τὰ βόρεια κλίματα οἱ ἑορταὶ δὲν περιβάλλονται τὰ ἔξωτερικὰ ἐκεῖνα σύμβολα ἢ σήματα τῶν Ἀγατολικῶν λαῶν πρὸς παράστασιν μιᾶς ἴδεις, ἢ ἑορτὴν ἐνὸς γεγονότος πρὸς ἀναψυχὴν, ἀλλ' εἰνε γυμναῖ, ὥστε βλέπει τις ἀμέσως ὅτι προτίθενται ἐμπορικὸν σκοπὸν μᾶλλον ἢ τὸν τῆς ἑορτῆς τὸ κέριτιθεται ἐν δευτέρῳ μοίρᾳ τὸ ἀγάπιστροφον δηλαδὴ τοῦ ὅτι συμβαίνει παρ' ἡμῖν τοῖς Ἀγατολίταις.

Δέν θὰ ὑπάγῃ ὁ Παρισινὸς εἰς τὸ Θησεῖον, εἰς τὰς στήλας τοῦ Ὁλυμπίου Διός, ἢ εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ Γουδῆ καὶ τῆς Κολοκυθοῦς διὰ νὰ μεθύσῃ ἀπὸ τὴν ἑταίρην χάριν τοῦ τάδες Ἀγίου, καὶ ὡς μόνον ἀξιοθέατο πρᾶγμα νὰ βλέπῃ τοὺς ὅμοιους του καὶ τινας κινητοὺς στραγγαλατζῆδες, ἀλλὰ θὰ μεταβῇ ἐκεῖ, διότι ὑπάρχουν διαφόρων εἰδῶν παίγνια τυχηρά, ἢ ἀντικείμενα μικρᾶς ἀξίας εὑχρησταὶ ἢ ἀχρησταὶ, μυρίων εἰδῶν τίποτε, διάφορα θεάματα, φάρσες, διασκεδαστικὰ παίγνια κτλ.

"Ολα ταῦτα ἡλεκτρίζουσι τὸ πλῆθος, κινοῦσι τὸ χρῆμα ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην τσέπην, καὶ ὁ τόπος τῆς διασκόδασεως εἴνε ἐν ταῦτῷ καὶ τόπος τοπικῆς μικρᾶς ἐκθεσεως.

Δισκόλως λοιπὸν δύναται τις νὰ φαντασθῇ τὰς παραμονάς τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἥτις ἀποκλειστικῶς προσώπους διὰ τὸ χρῆμα, ποίκιλη ὄψιν εἶχον οἱ Παρίσιοι.

* * *

Η ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ.

Παρίσιοι... Ιανουαρίου 1882.

"Η ἀρχὴ τοῦ νέου ἔτους, ἢ μᾶλλον τὸ τέλος τοῦ παλαιοῦ ἔτους, ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς, τὸν τόπον τοῦ "Αἰ-Βασίλη, μέχρι τῆς Δύσεως, τὸν τόπον τοῦ μὴ "Αἰ-Βασίλη, ἑορτάζεται σχεδὸν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· δηλαδὴ αἱ ἡμέραι αὐταὶ εἴνειν διὰ τὴν ἐπίσημον ἐπαντείαν.

"Οταν ἡ κοινωνία καθιερώσῃ ἔθυμα τινας ἐν ὀρισμένῳ τόπῳ ἢ χρόνῳ, ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν θεωρεῖται τότε ἀναγκαῖα καὶ νόμιμος· ἐνῷ εἰς πᾶσαν ἀλληλην περιπτώσιν αἱ αὐταὶ πράξεις θεωροῦνται βδελυραὶ καὶ ἀνήθικοι ἢ ἀξιαι οἴκτου. Οὕτω ἡ ἐπαντεία ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους ἐπιτρέπεται καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην εἰς τοὺς μὴ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐπακίτας.

"Η προσπέλασις τῶν παρειῶν τῶν δεσποινίδων τῆς Γαλλίας ἐπιτρέπεται καὶ ὑπὸ τῶν μὴ ἐξ ἐπαγγέλματος τὴν τοιαύτην προσπέλασιν ἐπιτρέπουσῶν.

"Ἐάν δὲ εἴχομεν καὶ εχοκινήκας ἑορτάς, ως οἱ ἀρχαῖοι Λέσβιοι καὶ οἱ Ρωμαῖοι κατά τινας ἡμέρας, θὰ ἐωρτάζομεν καὶ ἡμεῖς εχοκινήκας.

"Ως ἐκ συνθήματος τὰ μεγαλείτερα βουλεύθατα πὸ τοῦ ἐνὸς ἀκρου εἰς τὸ ἄλλο τῆς πόλεως ἐπληρώθησαν ὑπὸ τῶν ξυλίνων παραπηγμάτων, ἔνθα οἱ νομάδες αὐτῶν ἐμπορίσκοι ἐπώλουν ἀπείρων εἰδῶν πράγματα εὑχρησταὶ ἀχρησταὶ, ώς καὶ ἐν πάσῃ πανηγύρει ἔχοντες ἀρθρόνους τοὺς ἀγροταῖς ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοὺς θεατές.

"Τὰ καταστήματα ἡμιλλῶνται πῶς νὰ καταστήσωσι τὴν ὄψιν των θελκτικωτέρων, ἐπιδεικνύονται, ώς φιλάρεσκος γυνὴ, τὰ κάλλη των. Ἰδίως δὲ τὰ παχμέγιστα τοῦ Βοημαρχὴ καὶ τοῦ Λούθρου ἡσαν ἀξιοθάλυματα διὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἐσωτερικὴν δικρανόθυμισιν τῶν πωλουμένων· ἡσαν αἱ κεντρικωτέραι ἀποθήκαι τοῦ χρήματος, τὸ ὄποιον ἔρρυπτον ἀφειδῶς αἱ γυναῖκες.

"Ἀπὸ τῆς πλουσιωτάτης γυναικίδος, τὴν ὄποιαν περιμένει ἔκωθεν τοῦ Λούθρου μεγαλοπρεπῆς ἀμάξη μὲν μεγαλοπρεπεστέρους ἵππους, μέχρι τῆς πτωχοτάτης, ἥν περιμένουσιν ἔξω οἱ δύο μεγαλοπρεπεῖς πόδες της, ἔβλεπε τις τὴν αὐτὴν ἀπληστίαν τοῦ βλέμματος ἐπὶ τὸν πωλουμένων ἀντικείμενων· τὸ πρόσωπον ἐρυθροῦν, αἱ χαρακτῆρες ἡλλοιαμένοι καὶ ἐν διεγέρσει ἐκφράζοντες ἐπιθυμίαν κατοχῆς. Οὐδέποτε ἀνήρ ἡσαν τῷ ριθμοῦν ὑπὸ ωραίας δεσποινίδος τοιαύτην τρυφερὰ βλέμματα, οἷς ἐπισύρει μία δωδεκά-